

MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kalvarijos sav. Sangrūdų gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja mokinių mokymosi pažangos ir pasiekimų vertinimą, įsivertinimą, kontrolinių darbų krūvį ir tvarką, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimą apie mokinių mokymosi sėkmingumą ir pažangą.
2. Tvarkos apraše aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą.
3. Gimnazijos Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas parengtas, vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo lavinimo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. ISAK-776, ir aprašo pakeitimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. V-767 ir 2017 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. V-78, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 ir aprašo pakeitimu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. V-325.
4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:
  - 4.1. **Ugdymo(si) rezultatai** – palaipsniui įgyjamos dvasinę, intelektinę ir fizinę asmens brandą rodančios kompetencijos, apimančios žinias, supratimą, gebėjimus ir nuostatas.
  - 4.2. **Ugdymasis** – dvasinių, intelektinių, fizinių asmens galių auginimasis bendraujant ir mokantis.
  - 4.3. **Mokymas** – mokinio ir mokytojo sąveika, aplinkybės, skatinančios mokinį kurti savo žinojimą bei patirtį, aktyviai ieškoti ir autentiškai perprasti informaciją, patirti pažangą, siekiant atrasti asmeninę prasmę.
  - 4.4. **Mokymasis** – aktyvus supratimo, reikšmių, patirčių ir prasmų konstravimo procesas, jau įgytų ir naujų žinių bei patirties siejimas, aiškiai suvokiant mokymosi tikslą ir į jį orientuojantis, planuojant, veikiant, vertinant ir reflektuojant mokymo(si) procesą, pažangą ir pasiekimus.
  - 4.5. **Savivaldis mokymasis** – mokymasis, per kurį asmuo savo iniciatyva išsiaiškina mokymosi poreikius, keliasi tikslus, planuojasi mokymąsi, susikuria ar pasirenka mokymosi aplinką bei priemones, sau tinkamas mokymosi strategijas, įsivertina pasiekimus ir pažangą.
  - 4.6. **Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas** – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.
  - 4.7. **Formuojamasis ugdomasis vertinimas** – ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis, ką dar reikia išmokti, leidžiantis mokytojui pritaikyti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų.
  - 4.8. **Įsivertinimas** – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius.
  - 4.9. **Diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti.
  - 4.10. **Apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas** – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus programą, kursą, modulį ar kitą mokymosi etapą.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Vertinimo tikslai:

- 5.1. nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais, rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos;
- 5.2. palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;
- 5.3. apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (baigiant trimestrą (pusmetį), mokslo metus) ar mokymosi pagal pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą rezultatus ir sertifikuoti;
- 5.4. vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus.
6. Vertinimo uždaviniai:
- 6.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įsivertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus, planuoti savo tolimesnius veiksmus (mokyti rengti asmeninės mokymosi pažangos planą);
- 6.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;
- 6.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir gimnazijos;
- 6.4. nustatyti gimnazijai savo darbo kokybę, planuoti ugdymo turinį ir procesą, suteikti mokinių poreikius atliepiančią pagalbą.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

7. Vertinimo nuostatos:

- 7.1. vertinimas grindžiamas amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;
- 7.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai;
- 7.3. vertinimas skirtas padėti mokytis – mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti;
- 7.4. vertinama individuali mokinio pažanga, vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

8. Vertinimo principai:

- 8.1. atvirumas ir skaidrumas- su mokiniais tariamasi dėl vertinimo, į(si)vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai; mokiniai patys dalyvauja vertinimo planavime ir procese;
- 8.2. pozityvumas ir konstruktyvumas- vertinama tai, ką mokinys jau išmoko, nurodomos spragos ir padedama jas ištaisyti;
- 8.3. objektyvumas ir veiksmingumas- vertinimas atspindi realų mokinių žinių lygį, gebėjimą jas suvokti ir taikyti praktikoje; siekiant padėti mokiniams suvokti vertinimo rezultatus, vertinimas pažymiu papildomas mokytojo paaiškinimu žodžiu (motyvuotai paaiškinama, kodėl gautas vienas ar kitas įvertinimas); vertinama tik tai, ko mokinys mokėsi;
- 8.4. informatyvumas ir ekonomiškumas- vertinimo informacija informatyvi, savalaikė, nurodoma tai, ką mokinys jau išmoko, kur yra spragos, kaip jas ištaisyti; taikomi šiuolaikiniai vertinimo informacijos tvarkymo ir pateikimo būdai: mokinio darbų aplankas, aprašai;
- 8.5. sistemingumas – mokiniai skatinami mokytis sistemingai, didėja jų atsakomybės jausmas, matoma, kaip mokinys mokėsi pusmečio ar mokslo metų eigoje; tėvai (globėjai, rūpintojai) nuolat informuojami apie vaikų mokymąsi bei rezultatus.

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESU

9. Mokinių žinios ir gebėjimai vertinami vadovaujantis Bendrosiomis programomis, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, Švietimo ir mokslo ministerijos rekomendacijomis.

10. **Vertinant 1-4, 5-8, 9-12 (IG-IVG) klasių mokinių pasiekimus ir pažangą** taikomas formuojamasis ugdomasis, diagnostinis, apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas:

10.1. formuojamasis ugdomasis vertinimas grįstas mokytojo ir mokinio sąveika ir palaikantis mokymąsi. Mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir padeda suprasti mokiniui, kas jau išmokta, ko dar reikia mokytis, kaip įveikti sunkumus, kokie mokymosi būdai veiksmingi. Mokiniai, konsultuojami mokytojo, pagal kriterijus mokosi vertinti vienas kito ir savo darbą, įsivertinti pasiekimus ir pažangą;

10.2. ugdymo procese formuojamasis ugdomasis vertinimas derinamas su diagnostiniu ir kaupiamuoju vertinimu. Vertinimo (pripažinimo) ir įsivertinimo metodai bei procedūros, vertinami ir įsivertinami ugdymosi rezultatai, vertinimo informacijos panaudojimas atitinka ugdymo programose keliamus ugdymosi tikslus ir numatytus rezultatus. Pripažįstamos mokinio savarankiškai (savaiminio mokymosi būdu), dalyvaujant neformaliojo švietimo programose ir kitoje veikloje įgytos kompetencijos;

10.3. apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas atliekamas baigus programą, kursą, modulį. Juo nustatoma, kokius ilgalaikiame plane suformuluotus lūkesčius mokinys jau yra pasiekęs ir kokių dar turėtų siekti. Apibendrinamojo sumuojamojo vertinimo rezultatai formaliai patvirtina mokinių mokymosi rezultatus ugdymo programos pabaigoje bei leidžia į(si)vertinti mokytojo ir mokyklos darbo kokybę;

10.4. mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija, gaunama ugdymo procese, panaudojama, nustatant mokinių mokymosi poreikius, pritaikant ugdymo turinį individualiai mokiniui, mokinių grupei ar klasei, aptariant mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

11. Pradinio ugdymo programoje 1-4 klasių mokinių mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinama pagal „1-4 klasių mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką“, 1 priedas.

12. Pradinio ugdymo procese prioritetas teikiamas mokymąsi palaikančiam vertinimui. Vertinami mokinio individualūs pasiekimai ir pažanga, nelyginama su kitų mokinių pasiekimais.

13. Pradinio ugdymo programoje mokinių pažangai ir pasiekimams fiksuoti ir vertinimo informacijai pateikti naudojami komentarai, vertinimo aplankai, kuriuos, mokytojo padedami, mokosi sudaryti patys mokiniai, kartu mokydami įsivertinti ir savo pasiekimus. Mokinių pasiekimai pažymiais nevertinami.

14. Mokytojas planuoja mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą, vadovaudamasis gimnazijoje priimtais susitarimais dėl ugdymo turinio planavimo ir pasiekimų vertinimo, atsižvelgdamas į klasės mokinių mokymosi rezultatus, ugdymosi poreikius ir galimybes.

15. Pradinio ugdymo programoje pirmoje klasėje mokantis mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis apie vaiko pasiekimus ir individualią pažangą ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

16. Informacija apie mokymosi pasiekimus (kontrolinių darbų, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai ir pan.).

17. Mokytojas renkasi vertinimo informacijos kaupimo būdus ir formas (vertinimo aplanką, vertinimo aprašą ar kt.).

18. Mokiniui, baigiant pradinio ugdymo programą, mokytojas parengia mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašą, kuris padeda užtikrinti kiekvieno mokinio sėkmingą perėjimą prie mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programą.

19. Mokiniui, besimokančiam pagal pradinio ugdymo programą, II pusmečio (arba III trimestro) mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu.

20. Jei pasibaigus ugdymo procesui skirtos užduotys suteikia mokiniui, kurio mokymosi pasiekimai mokantis pagal dalyko programą fiksuoti nepatenkinamu metiniu įvertinimu, galimybę pasiekti ne žemesnį kaip patenkinamas mokymosi pasiekimų lygį, nustatytą bendrosiose programose (toliau – papildomas darbas), tai papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

21. Pradinio baigiamosios klasės mokinys, turintis patenkinamus visų atitinkamos ugdymo programos dalykų, nurodytų ugdymo plane, metinius įvertinimus į aukštesnę klasę nekeliamas, jis laikomas baigusiu pradinio ugdymo programą.

22. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo programoje mokinių mokymosi pasiekimai ir pažanga vertinama taip:

22.1. dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo

pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu ir užtikrina ugdymosi tęstinumą;

22.2. mokinių pasiekimams įvertinti taikoma 10 balų vertinimo sistema (išskyrus dorinio ugdymo, žmogaus saugos, dalyko modulio ir specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės kūno kultūros pratybas lankančių mokinių pasiekimus);

22.3. mokytojas mokiniams vertinimo kriterijus, formas ir metodus pateikia ir aptaria per pirmąją savo dalyko pamoką rugsėjo mėnesį.

22.4. pagrindinio ugdymo ir vidurinio ugdymo pakopose naudojamas formalusis vertinimas, pagrįstas išsilavinimo standartais, brandos egzaminų, PUPP programomis, ir neformalusis vertinimas, pagrįstas vertinimo, informacijos kaupimo, fiksavimo ir informavimo būdais;

22.5. vertinimą ugdymo procese sudaro vienas kitą sąlygojantys diagnostinis, formuojamasis ugdomasis ir apibendrinamasis sumuojamasis vertinimai:

22.5.1. diagnostinis vertinimas naudojamas išsiaiškinti, su kokiomis savitomis problemomis susiduria mokiny, planuoti tolesnę pažangą;

22.5.2. diagnostinis testas rašomas mokslo metų pradžioje (per pirmas 2 - 6 savaites) parodo, kaip dabartinis rezultatyvumas skiriasi nuo pageidaujamo ir laukiamo rezultatyvumo, sudaro prielaidas planuoti individualią pažangą. Taikomas formuojantysis vertinimas. Mokslo metų pabaigoje (balandžio/gegužės mėnesiais) suteikia pagrindą tolesnių žingsnių, atitinkančių mokinių reikmes, planavimui;

22.5.3. diagnostiniai testai nerašomi dailės, muzikos, technologijų, kūno kultūros, žmogaus saugos, dorinio ugdymo pamokose;

22.5.4. etikos, ekonomikos pamokose rašomas bendrųjų gebėjimų patikrinimo darbas;

22.5.5. formuojamasis ugdomasis vertinimas – tai nuolatinis mokinio vertinimas stebint jo individualų, grupinį darbą įvairiose situacijose, individualiai aptariant jo mokymosi sėkmingumą, daromą pažangą;

22.5.6. apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas- tai formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai baigus programą, kursą, modulį ar kitą mokymosi etapą.

22.6. Pagrindinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

22.7. Rugsėjo mėnuo naujai į mokyklą atvykusiems ir 5 klasės mokiniams skirtas adaptacijai: mokiniai pažymiais nevertinami.

22.8. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos, už kurias rašomas pažymys:

22.8.1. kontrolinis darbas – žinių, gebėjimų, įgūdžių demonstravimas arba mokinių žinioms, gebėjimas, įgūdžiams patikrinti skirtas ir formaliai vertinamas darbas kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 min.;

22.8.2. žodinis įvertinimas – tai viena artima tema žinių, supratimo bei kalbos vartojimo įvertinimas žodžiu. Taikoma vertinant verbalinės komunikacijos įgūdžius;

22.8.3. savarankiškas darbas;

22.8.4. bandomieji egzaminų darbai;

22.8.5. dalyvavimas savivaldybės, respublikos konkursuose, olimpiadose;

22.8.6. rašiny, esė.

22.9. Informacija apie mokinio pasiekimus ir pažangą kaupiama Mokytojo užrašuose naudojant kaupiamąjį vertinimą, kurį sudaro kaupiamieji balai arba kita mokytojo pasirinkta sistema. Kaupiamojo vertinimo apibendrintas pažymys rašomas už šias mokinio veiklas:

22.9.1. apklausą raštu;

22.9.2. apklausą žodžiu;

22.9.3. namų darbus;

22.9.4. darbą pamokoje (individualų darbą, darbą grupėse);

22.9.5. praktinis- kūrybinis darbas;

22.9.6. originalūs pastebėjimai;

22.9.7. laboratoriniai, praktikos darbai;

22.9.8. kita kūrybinė veikla.

22.10. Kontrolinio darbo skyrimo bei vertinimo ir įsivertinimo tvarka:

22.10.1. mokiniams per dieną skiriamas vienas kontrolinis darbas;

- 22.10.2. apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę, su mokiniams aptariama kontrolinio darbo struktūra, tikslai, vertinimo kriterijai;
- 22.10.3. kontrolinių darbų datos fiksuojamos elektroniniame dienyne;
- 22.10.4. paskutinę dieną prieš mokinių atostogas ir pirmą dieną po mokinių atostogų kontrolinis darbas nerašomas;
- 22.11. Nacionaliniai mokinių pasiekimų patikrinimai, bandomieji egzaminų darbai, bendri asocijuotų mokyklų kontroliniai darbai, suderinus su direktoriaus pavaduotoju ugdymui.
- 22.12. Mokytojas kontrolinio darbo rezultatus mokiniams pateikia ne vėliau kaip po 2 savaičių. Individualiai komentuoja vertinimą, aptaria su mokiniu sunkumus ir galimybes, organizuoja kontrolinio darbo įsivertinimą.;
- 22.13. Mokinių pasiekimai analizuojami metodinėse grupėse.
- 22.14. Mokinys dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių nedalyvavęs kontroliniame darbe turi teisę atsiskaityti su mokytoju sutartu laiku per 2 savaites.
- 22.15. Jei mokinys sirgo ilgiau negu 2 savaites, atsiskaitymų darbus turi atlikti iki pusmečio pabaigos su mokytoju sutartu laiku.
- 22.16. Kognityvinių gebėjimų vertinimas (diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai ir kiti vertinimo darbai, tarptautiniai ir nacionaliniai mokinių pasiekimų tyrimai ir patikrinimai) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus, ir apima tris dėmenis:
- 22.16.1. žinias ir supratimą (faktai, informacija, sąvokos, dėsningumas, teiginiai, simboliai, vienetai, pavyzdžiai, reikalingos priemonės), kurie būtini, kad mokiniai sėkmingai įsitrauktų į pažintines veiklas. Vertinant faktines žinias, tikrinama, kaip mokiniai įsitemia, atpažįsta, apibrėžia, aprašo, nusako, iliustruoja pavyzdžiais, pasirenka priemones;
- 22.16.2. žinių taikymo gebėjimus, kurie apima įvairių situacijų supratimą ir žinių panaudojimą problemoms tose situacijose spręsti. Vertinami mokinių gebėjimai palyginti, priešpriešinti, klasifikuoti, modeliuoti, susieti, interpretuoti, rasti sprendimus, paaiškinti, parodyti supratimą;
- 22.16.3. aukštesniuosius mąstymo gebėjimus, būtinus, sprendžiant problemas, kuriant paaiškinimus, darant išvadas, priimant sprendimus, perkeltant įgytas žinias į naujas situacijas. Vertinami gebėjimai analizuoti, apibendrinti, interpretuoti, integruoti žinias, numatyti, prognozuoti, sudaryti, sukurti, formuluoti išvadas, apibendrinti informaciją ir pritaikyti naujoms situacijoms, kritiškai vertinti, argumentuoti, reflektuoti.
- 22.17. Kriterijus vertinimui ugdymo(si) procese nustato mokytojai arba patys mokiniai, padedami mokytojo. Diagnostinių testų, tarptautinių ir nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų ir patikrinimų vertinimo kriterijai apibrėžiami iš anksto, kad mokiniai su mokytojais juos galėtų aptarti ir išsiaiškinti.
- 22.18. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija, gaunama ugdymo procese, panaudojama, nustatant mokinių mokymosi poreikius, pritaikant ugdymo turinį individualiai mokiniui, mokinių grupei ar klasei, aptariant mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokiniams ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais).
- 22.19. Duomenys apie mokinių pasiekimus, gauti, atliekant tarptautinius ir nacionalinius mokinių pasiekimų tyrimus, diagnostinius testus, panaudojami, informuojant tėvus (globėjus, rūpintojus) ir visuomenę apie bendrojo ugdymo kokybę ir rezultatus, rengiant formaliojo ir neformaliojo švietimo programas, kuriant mokymo(si) medžiagą, aprūpinant mokyklas priemonėmis, rengiant mokytojus ar tobulinant jų kvalifikaciją.

V. VERTINIMAS BAIGIANT UGDYMO PROGRAMĄ

23. Pagrindinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.
24. Mokinių žinių ir supratimo, žinių taikymo ir aukštesniųjų mąstymo gebėjimų vertinimo informacijai užrašyti naudojami pažymiai, komentarai, kaupiamieji darbai ir vertinimai.
25. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą, vienų mokslo metų pasiekimų vertinimo rezultatas, mokantis pagal dalyko programą (toliau – dalyko metinis įvertinimas), fiksuojamas atsižvelgus į visų atskirų mokykloje nustatytų ugdymo laikotarpių (trimestrų, pusmečių ar kitų trumpesnių nei metai) fiksuotus įvertinimus, vadovaujantis mokyklos susitarimais dėl mokinių pažangos ir mokymosi pasiekimų vertinimo. Jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

26. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo baigiamosios klasės mokinys, turintis patenkinamus visų atitinkamos ugdymo programos dalykų, nurodytų ugdymo plane, mokinio individualiame ugdymo plane, metinius įvertinimus, o pagrindiniame ugdyme ir atlikęs socialinę pilietinę veiklą, į aukštesnę klasę nekeliamas, jis laikomas baigusių atitinkamą ugdymo programą.

27. Pagrindinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, turintis bent vieno dalyko nepatenkinamą metinį (po papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimą, paliekamas kartoti ugdymo programos pagrindinio ugdymo programos baigiamojoje klasėje. Nenorintis kartoti visų tos klasės ugdymo programos dalykų programos gali Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatytais mokymosi formomis mokytis tų ugdymo programos atskirų dalykų, kurių metinis įvertinimas nepatenkinamas, ir atsiskaityti.

28. Pagrindinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, išskyrus besimokantį pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, turintis patenkinamus visų šios programos ugdymo plano dalykų metinius įvertinimus ir teisės aktų nustatyta tvarka atlikęs socialinę–pilietinę veiklą, laikomas baigusių pagrindinio ugdymo programą, ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka patikrinus mokymosi pasiekimus, išskyrus atvejus, kai švietimo ir mokslo ministro nustatytais atvejais yra atleidžiamas nuo mokymosi pasiekimų patikrinimo, – įgijusių pagrindinį išsilavinimą ir teisę mokytis pagal vidurinio ugdymo programą; o asmenys, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka paskirta vidutinės priežiūros priemonė – pagal vidurinio ugdymo ir (arba) socialinių įgūdžių ugdymo programą.

29. Pagrindinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, turintis patenkinamus visų šios programos ugdymo plano dalykų metinius įvertinimus, bet teisės aktų nustatyta tvarka nedalyvavęs mokymosi pasiekimų patikrinime be pateisinamos priežasties, nepaliekamas kartoti ugdymo programos pagrindinio ugdymo programos baigiamojoje klasėje. Jis laikomas baigusių pagrindinio ugdymo programą, bet neįgijusių pagrindinio išsilavinimo ir turinčiu teisę kitais ar dar kitais metais dalyvauti mokymosi pasiekimų patikrinime.

30. Pagrindinio ugdymo individualizuotos programos baigiamosios klasės mokinys, turintis visų šios programos ugdymo plano dalykų metinius įvertinimus, laikomas baigusių pagrindinio ugdymo individualizuotą programą ir įgijusių teisę mokytis tik pagal socialinių įgūdžių ugdymo programą arba profesinio mokymo programas (jų modulius), skirtas asmenims, neįgijusiems pagrindinio išsilavinimo, ir pritaikytas jų specialiesiems ugdymosi poreikiams.

31. Asmuo, baigęs individualizuotą pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą ir pageidaujantis įgyti išsilavinimą, kreipiasi į pedagoginę psichologinę tarnybą arba švietimo pagalbos tarnybą ir, joms įvertinus asmens specialiuosius ugdymosi poreikius ir rekomendavus mokytis pagal bendrojo ugdymo programą, gali siekti pagal ugdymo programą numatytų mokymosi rezultatų ir teisės aktų nustatyta tvarka įgyti išsilavinimą.

32. Vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, tik dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pvz., ligos) einamaisiais mokslo metais nutraukęs mokymąsi, kitais mokslo metais gali mokytis pagal tą pačią ugdymo programos dalį (kartoti tos klasės ugdymo programą) arba tęsti nutrauktą mokymąsi.

33. Vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, turintis bent vieną nepatenkinamą dalyko metinį (po papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimą, nepaliekamas kartoti ugdymo programos vidurinio ugdymo programos baigiamojoje klasėje.

34. Pusmečio/trimestro ir metinio pažymio vedimas:

34.1. vienerių mokslo metų pasiekimų rezultatas, mokantis pagal dalyko programą (toliau – dalyko metinis įvertinimas), fiksuojamas iš I, II ir III trimestrų balų (I, II pusmečio), skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisykles.

34.2. jei mokinys be pateisinamos priežasties praleido 50 proc. pamokų, jam rašoma rašoma „neįskaityta“. Jei mokinys praleido pamokas dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių, jis turi teisę atsiskaityti sutartu su mokytoju laiku.

34.3. Mokiniui, neatestuotam vieną pusmetį, metinis pažymys vedamas tik savarankiškai atsiskaičius už to pusmečio/trimestro programą.

35. Jeigu mokinys:

35.1. neatliko mokyklos numatytos vertinimo užduoties (kontrolinio darbo ar kt.), mokykla numato laiką, per kurį jis turi atsiskaityti, ir suteikia reikiamą mokymosi pagalbą, iki mokiniui atsiskaitant. Jeigu mokinys ugdymo laikotarpiu per mokyklos numatytą laiką neatsiskaitė ir nepademonstravo pasiekimų, numatytų Pagrindinio ar Vidurinio ugdymo bendrosiose programose, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“;

35.2. neatliko mokyklos numatytu laiku vertinimo užduočių (kontrolinių darbų ir kt.) dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pavyzdžiui, ligos), ugdymo laikotarpio pabaigoje fiksuojamas įrašas „atleista“. Tokiais atvejais mokiniams, sugrįžusiems į ugdymo procesą, turi būti suteikta reikiama mokymosi pagalba.

35.3. dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas „įsk“ arba „neįsk“, jei bent dviejų trimestrų mokinio pasiekimai fiksuoti atitinkamai įrašais „įsk“ arba „neįsk“. Fiksuojant trimestro / pusmečio dalyko įvertinimą įrašais „įsk“ arba „neįsk“, atsižvelgiama į tai, kokių įrašų per ugdymo laikotarpį yra daugiau.

35.4. jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

36. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos vadovo įsakymą.

37. Direktorius pavaduotojai ugdymui rengia mokinių koncentrų mokymosi pasiekimų ir pažangos ataskaitas, kurias pristato ir aptaria Mokytojų tarybos posėdyje, visuotiniame tėvų susirinkime.

38. Baigę ugdymo programą pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokiniai yra sukaupę jų įgytas kompetencijas įrodančių darbų ir vertinimų visumą. Vidurinio ugdymo programos mokiniai savo kompetencijas demonstruoja išlaikytais brandos egzaminais ir (ar) parengtu brandos darbu

39. Vidurinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio pagrindinio ugdymosi rezultatais ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

Mokinių pažangos ir pasiekimų
vertinimo tvarkos aprašo
1 priedas

1 - 4 KLASIŲ MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintais teisės aktais, reglamentuojančiais bendrojo ugdymo programose dalyvaujančių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą, vertinimo rezultatų panaudojimą, ir Bendrąja programa, Kalvarijos sav. Sangrūdų gimnazijos 1-4 klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka. Mokytojas planuoja mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą, vadovaudamasis mokykloje priimtais susitarimais dėl ugdymo turinio planavimo ir pasiekimų vertinimo, atsižvelgdamas į klasės mokinių mokymosi rezultatus, ugdymosi poreikius ir galimybes.

2. Planuodamas 1 klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis apie vaiko pasiekimus.

3. **Pradinių klasių mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tikslai:**

3.1. nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais, rūpintojais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos;

3.2. palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;

3.3. apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (baigiant pusmetį, mokslo metus) ar mokymosi pagal pradinio ugdymo programą rezultatus ir sertifikuoti;

3.4. vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus.

II. PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TVARKA

4. Pradinių klasių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimas – individualizuotas (idiografinis).

5. Pradinio ugdymo procese prioritetas teikiamas mokymąsi palaikančiam vertinimui. Vertinami mokinio individualūs pasiekimai ir pažanga, nelyginama su kitų mokinių pasiekimais.

6. Pradinio ugdymo(si) procese svarbus formuojamasis vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio sąveika ir palaikantis mokymąsi. Mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir padeda suprasti mokiniui, kas jau išmokta, ko dar reikia mokytis, kaip įveikti sunkumus, kokie mokymosi būdai veiksmingi. Mokiniai, konsultuojami mokytojo, pagal kriterijus mokosi vertinti vienas kito ir savo darbą, įsivertinti pasiekimus ir pažangą.

7. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą, ugdymo procese formuojamasis vertinimas derinamas su diagnostiniu ir kaupiamuoju vertinimu. Vertinimo (pripažinimo) ir įsivertinimo metodai bei procedūros, vertinami ir įsivertinami ugdymosi rezultatai, vertinimo informacijos panaudojimas atitinka ugdymo programose keliamus ugdymosi tikslus ir numatytus rezultatus. Pripažįstamos

mokinio savarankiškai (savaiminio mokymosi būdu), dalyvaujant neformaliojo švietimo programose ir kitoje veikloje įgytos kompetencijos.

8. Vertinant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimus ir pažangą, remiamasi bendrosiose ugdymo programose apibrėžtais mokymosi pasiekimais arba konkrečiam mokiniui pritaikytoje ugdymo programoje numatytais pasiekimais.

9. Kompetencijos, ypač nuostatų dėmuo, vertinamos ir įsivertinamos mokinių ir mokytojo sąveikoje, dialoguose, diskusijose, renkant ir kaupiant kokybinius kompetencijų įrodymus (mokinių darbai, įvertinimai, įsivertinimai, komentarai, refleksijos) vertinimo aplankuose. Veikia individualios pažangos stebėsenos sistema.

10. Kognityvinių gebėjimų vertinimas (diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai ir kiti vertinimo darbai, tarptautiniai ir nacionaliniai mokinių pasiekimų tyrimai ir patikrinimai) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus, ir apima tris dėmenis:

10.1. žinias ir supratimą (faktai, informacija, sąvokos, dėsningumas, teiginiai, simboliai, vienetai, pavyzdžiai, reikalingos priemonės), kurie būtini, kad mokiniai sėkmingai įsitrauktų į pažintines veiklas. Vertinant faktines žinias, tikrinama, kaip mokiniai įsimena, atpažįsta, apibrėžia, aprašo, nusako, iliustruoja pavyzdžiais, pasirenka priemones;

10.2. žinių taikymo gebėjimus, kurie apima įvairių situacijų supratimą ir žinių panaudojimą problemoms tose situacijose spręsti. Vertinami mokinių gebėjimai palyginti, priešpriešinti, klasifikuoti, modeliuoti, susieti, interpretuoti, rasti sprendimus, paaiškinti, parodant supratimą;

10.3. aukštesnius mąstymo gebėjimus, būtinus, sprendžiant problemas, kuriant paaiškinimus, darant išvadas, priimant sprendimus, perkeltant įgytas žinias į naujas situacijas. Vertinami gebėjimai analizuoti, apibendrinti, interpretuoti, integruoti žinias, numatyti, prognozuoti, sudaryti, sukurti, formuluoti išvadas, apibendrinti informaciją ir pritaikyti naujoms situacijoms, kritiškai vertinti, argumentuoti, reflektuoti.

11. Kriterijus vertinimui ugdymo(si) procese nustato mokytojai arba patys mokiniai, padedami mokytojo. Diagnostinių testų, tarptautinių ir nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų ir patikrinimų vertinimo kriterijai apibrėžiami iš anksto, kad mokiniai su mokytojais juos galėtų aptarti ir išsiaiškinti.

12. Pusmečio mokinių pasiekimai apibendrinami, vertinant mokinio per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius, ir įrašomi:

12.1. pradinio ugdymo elektroniniame dienyne:

12.1.1. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

12.1.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje Dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p. p.“ arba „n. p.“;

12.1.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje įrašant „p. p.“ arba „n. p.“.

13. Mokiniui, besimokančiam pagal pradinio ugdymo programą, II pusmečio (arba III trimestro) mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu. Jei pasibaigus ugdymo procesui skirtos užduotys suteikia mokiniui, kurio mokymosi pasiekimai mokantis pagal dalyko programą fiksuoti nepatenkinamu metiniu įvertinimu, galimybę pasiekti ne žemesnę kaip patenkinamas mokymosi pasiekimų lygį, nustatytą bendrosiose programose, tai papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

14. Pradinių klasių mokinių mokymosi pasiekimai ir pažanga fiksuojami elektroniniame dienyne, sąsiuvinuose, pratybų sąsiuvinuose, testų sąsiuvinuose.

15. Įvairūs pradinių klasių mokinių darbai mokytojo pasirinkimu kaupiami darbų aplankuose, kurie nuolat pildomi.

16. Vertinimo informacija apie pradinių klasių mokinių mokymosi pasiekimus ir pažangą kaupiama vertinimo aplankuose.

17. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija, gaunama ugdymo procese, panaudojama, nustatant mokinių mokymosi poreikius, pritaikant ugdymo turinį individualiai

mokiniui, mokinių grupei ar klasei, aptariant mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais). Apie mokinių mokymosi pasiekimus tėvai nuolat informuojami elektroniniame dienyne (neturintiems galimybės naudotis elektroniniu dienynu, kiekvieną mėnesį pateikiamas spausdintas išrašas iš elektroninio dienyno).

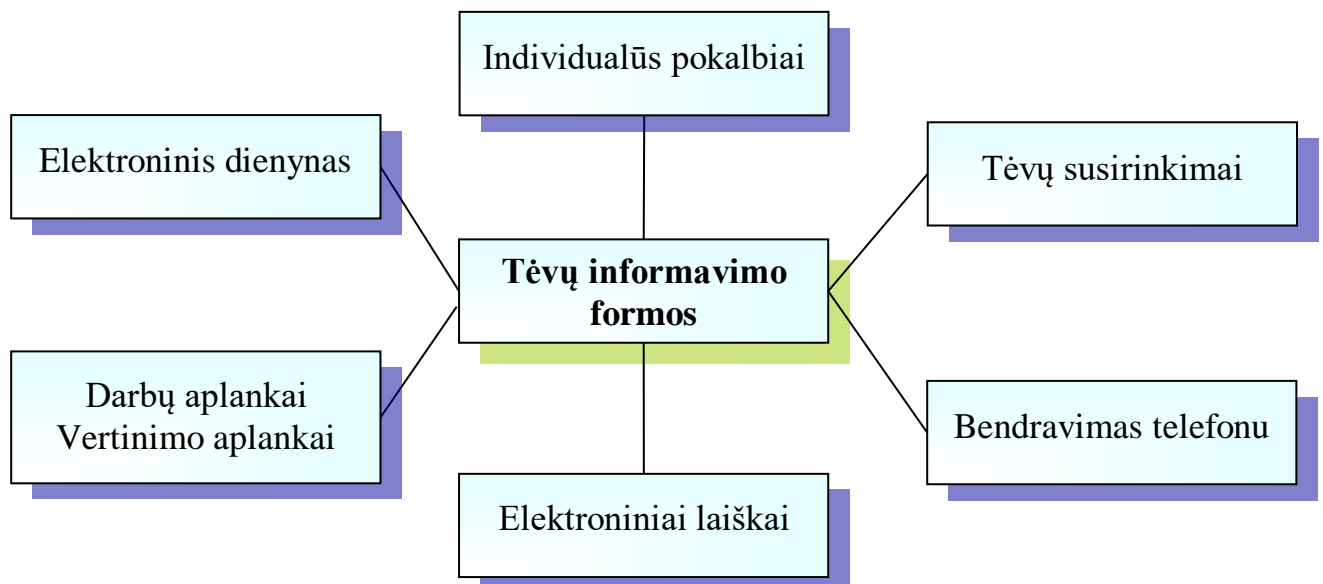
18. Apie mokinių mokymosi pasiekimus, gautus atliekant tarptautinius ir nacionalinius mokinių pasiekimų tyrimus, diagnostinius testus, tėvai informuojami individualių susitikimų metu.

19. Pradinio ugdymo baigiamosios klasės mokinys, turintis patenkinamus visų atitinkamos ugdymo programos dalykų, nurodytų ugdymo plane, metinius įvertinimus, į aukštesnę klasę nekeliamas, jis laikomas baigusių pradinio ugdymo programą.

20. Mokslo metų pabaigoje 1-3 klasių mokiniams pildomas Mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas (tik kompiuterinis variantas).

21. Baigus pradinio ugdymo programą, rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas, kuris padeda užtikrinti kiekvieno mokinio sėkmingą perėjimą prie mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programą. Aprašo kopija perduodama mokyklai, kurioje mokinys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą.

22. Pradinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, turintis bent vieno dalyko nepatenkinamą metinį (po papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimą, paliekamas kartoti ugdymo programos pradinio ugdymo programos baigiamojoje klasėje.

23. Pasiekimų vertinimo rūšys ir formos:

- 23.1. žodinis vertinimas;
- 23.2. nežodinis vertinimas;
- 23.3. rašytinis vertinimas.

24. Žodinio vertinimo būdai:

- 24.1. pagyrimai;
- 24.2. pritarimai;
- 24.3. nurodymai.

25. Nežodinis vertinimas:

- 25.1. gestų kalba;
- 25.2. mimika.

26. Rašytinis vertinimas sąsiuvinuose ir kituose darbuose:

- 26.1. skatinamieji žodžiai;
- 26.2. trumpi komentarai;
- 26.3. nurodomas klaidų skaičius, teikiamos nuorodos apie daromas klaidas ir kt.
- 26.4. simbolis T – patikrintas darbas.

27. Rašytinis vertinimas elektroniniame dienyne:

27.1. padėkos;

27.2. pagyrimai;

27.3. paskatinimai;

27.4. trumpi komentarai;

27.5. įrašai apie testų, patikrinamųjų darbų rezultatus (nurodomas surinktų taškų skaičius);

27.6. nurodomas darbe padarytų klaidų skaičius, teikiamos rekomendacijos.

28. Rašytinis mokinių savęs įvertinimas:

28.1. diagramose;

28.2. lentelėse ir pan.

III. MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO PERIODIŠKUMAS

29. Mokinių daroma pažanga, pasiekimai ir pastangos vertinamos nuolat pamokų metu.

30. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo formas bei dažnumą mokytojas planuoja individualiai, sudarydamas trumpalaikį planą.

PRITARTA

Pradinio ugdymo metodinės grupėje

2016-08-30 susirinkime